

॥४॥ ५॥ ६॥ ७॥ ८॥ ९॥ १०॥ ११॥ १२॥ १३॥ १४॥ १५॥ १६॥ १७॥ १८॥ १९॥ २०॥ २१॥ २२॥ २३॥ २४॥ २५॥ २६॥ २७॥ २८॥ २९॥

कोन्वयं यो भगवता प्रणम्य विनयाद्विभो ॥ वाग्भिः स्तुतो वरिष्ठाभिः श्रोतुमिच्छाम तं वयं ॥ ४ ॥ एवमुक्तस्तु भगवान् प्रत्युवाच पितामहः ॥ देवब्रह्मर्षिगंधर्वान्स
र्वान्मधुरयागिरा ॥ ५ ॥ यत्तत्परं भविष्यं च भवितव्यं च यत्परं ॥ भूतात्मा च प्रभुश्चैव ब्रह्म यच्च परंपदं ॥ ६ ॥ तेनास्मि कृतसंवादः प्रसन्नेन सुरर्षभाः ॥ जगतो नुग्र
हार्थाय याचितो मे जगत्पतिः ॥ ७ ॥ मानुषं लोकमातिष्ठ वासुदेव इति श्रुतः ॥ असुराणां वधार्थाय संभवस्व महीतले ॥ ८ ॥ संग्रामे निहता ये ते दैत्यदानवराक्षसाः ॥
तद्दमेत्तु पुंसं भूताघोररूपामहाबलाः ॥ ९ ॥ तेषां वधार्थं भगवान्नरेण सहितो वशी ॥ मानुषीं योनिमास्थाय चरिष्यति महीतले ॥ १० ॥ नरनारायणौ यौ तौ पुरा
णावपि सत्तमौ ॥ सहितौ मानुषे लोके संभूतावमितद्युती ॥ ११ ॥ अजेयौ समरे यत्तौ सहितैरमरैरपि ॥ मूढास्त्वेतौ न जानंति नरनारायणावृषी ॥ १२ ॥ तस्याह
मग्रजः पुत्रः सर्वस्य जगतः प्रभुः ॥ वासुदेवो र्चनीयो वः सर्वलोकमहेश्वरः ॥ १३ ॥ तथामनुष्यो यमिति कदाचित्सुरसत्तमाः ॥ नावज्ञेयो महावीर्यः शंखचक्रगदा
धरः ॥ १४ ॥ एतत्परमकं गुह्यमेतत्परमकंपदं ॥ एतत्परमकं ब्रह्म एतत्परमकं यशः ॥ १५ ॥ एतदक्षरमव्यक्तमेतद्वैशाश्वतं महः ॥ यत्तत्पुरुषसंज्ञं वैगीयते ज्ञायते न
च ॥ १६ ॥ एतत्परमकं तेज एतत्परमकं सुखं ॥ एतत्परमकं सत्यं कीर्तितं विश्वकर्मणा ॥ १७ ॥ तस्मात्सैद्रैः सुरैः सर्वैर्लोकैश्चामितविक्रमः ॥ नावज्ञेयो वासु
देवो मानुषो यमिति प्रभुः ॥ १८ ॥ यश्च मानुषमात्रो यमिति ब्रूयात्स मंदधीः ॥ तृषीकेशमवज्ञानात्तमाहुः पुरुषा धमं ॥ १९ ॥ योगिनं तं महात्मानं प्रविष्टं मानुषीं
तनुं ॥ अवमन्येद्वासुदेवं तमाहुस्ताम संजनाः ॥ २० ॥ देवं चराचरात्मानं श्रीवत्सां कंसुवर्चसं ॥ पद्मनाभं न जानाति तमाहुस्ताम संवुधाः ॥ २१ ॥ किरीटकौस्तुभध
रं मित्राणामभयं करं ॥ अवजानन्महात्मानं घोरे तमसि मज्जति ॥ २२ ॥ एवं विदित्वा तत्त्वार्थं लोकानामीश्वरेश्वरः ॥ वासुदेवो नमस्कार्यः सर्वलोकैः सुरोत्तमाः
॥ २३ ॥ भीष्म उवाच ॥ एवमुक्त्वा स भगवान् देवान्सर्षिगणान् पुरा ॥ विस्तृज्य सर्वभूतात्मा जगाम भवनं स्वकं ॥ २४ ॥ ततो देवाः स गंधर्वा मुनयोऽप्सरसोऽपि
च ॥ कथां तां ब्रह्मणा गीतां श्रुत्वा प्रीता दिवं ययुः ॥ २५ ॥ एतच्छ्रुतं मया तात कृषीणां भावितात्मनां ॥ वासुदेवं कथयतां समवाये पुरातनं ॥ २६ ॥ रामस्य जामद
ग्न्यस्य मार्कण्डेयस्य धीमतः ॥ व्यासनारदयोश्चापि सकाशाद्भरतर्षभ ॥ २७ ॥ एतमर्थं च विज्ञाय श्रुत्वा च प्रभुमव्ययं ॥ वासुदेवं महात्मानं लोकानामीश्वरेश्व
रं ॥ २८ ॥ यस्यैवात्मजो ब्रह्मा सर्वस्य जगतः पिता ॥ कथं न वासुदेवो यमर्च्यश्चैव ज्यश्च मानवैः ॥ २९ ॥